

A Pécsi Ítéltábla a dr. Simala Zoltán Ügyvédi Iroda által képviselt **I.rendű felperes neve** I. rendű, **II.rendű felperes neve** II. rendű (címe) felpereseknek - a dr. Farkas és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Zala Megyei Bíróságon indított perében - amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása végett beavatkozott a dr. Cseresnyés Zsolt ügyvéd (8756 Nagyrécse, Kossuth Lajos utca 37.) által képviselt **Alperesi beavatkozó** (1051 Budapest, V. kerület, Bajcsy-Zsilinszky út 52.) - a 2011. július 6. napján kelt 6.P.21.762/2010/21. számú ítélet ellen az alperes részéről 22. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, az I. rendű felperesnek fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 7.000.000 (hétmillió) forintra, és ennek az elsőfokú ítélet szerinti késedelmi kamatára, míg a II. rendű felperesnek fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 6.000.000 (hatmillió) forintra, és ennek az elsőfokú ítélet szerinti késedelmi kamatára leszállítja.

A keresetet ezt meghaladóan tekinti elutasítottnak.

Mellőzi a felpereseknek az állam javára le nem rótt elsőfokú eljárási illetékben történt marasztalását.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek 127.000 (egyszázhuszonhétezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - személyenként 120.000 (egyszázhuszezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű felperest 2005. december 31. napján, első terhességének 38. hetében rendszertelenül jelentkező fájásokkal vették fel az alperes szülészeti-nőgyógyászati osztályára. A felperesek gyermeke 2006. január 2. napján természetes úton született meg a magzati élet során, illetőleg a szülés környékén kialakult elégtelen oxigénellátás következményeként maradandó idegrendszeri károsodással. 2006. március 9. napjától az Önkormányzat Gyermekegthonában, majd 2007. március 5. napjától az Önkormányzat Integrált Szociális Intézményében helyezték el, mivel súlyos állapota az otthoni ápolás lehetőségét kizárta. A gyermek a keresetindítás után, 2009. május 3. napján elhunyt.

A felperesek a 24.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti keresetüket arra alapították, hogy az alperes orvosai a terhesgondozás, illetve a szülés levezetése során nem az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77. §-ának (3) bekezdésében megkívánt gondossággal jártak el.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy sem az I. rendű felperes kórházi felvételének időpontjában, sem pedig a vajúdas alatt magzati oxigénhiányra utaló jelek nem voltak észlelhetők, a természetes úton való szülésnek ellenjavallata nem volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 9.000.000 forint, a II. rendű felperesnek 8.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, valamint ezeknek az összegeknek 2006. január 2. napjától járó késedelmi kamatát. Határozatának indokolása szerint az alperes orvosai az I. rendű felperes terhesgondozása és a szülésvezetés során nem az Eütv. 77. §-ának (3) bekezdése szerint elvárható gondossággal, a szakmai és etikai szabályok, irányelvek betartásával jártak el. Kiemelte, hogy már a terhesgondozás során olyan tünetek jelentkeztek, amelyek együttes értékelésével felvethető lett volna a magzati retardáció gyanúja. Az ultrahangvizsgálatokon az eredmények véleményezése az orvos részéről nem történt meg, szakmailag hibás volt az azonnali császármetszés indikációjának elmulasztása, és a hüvelyi úton történő spontán szülés melletti döntés. Szakértői módszerekkel ugyan nem volt meghatározható, hogy a korábbi felismerés a császármetszés elvégzése esetén a károsodást milyen mértékben csökkentette volna, de a szakvélemény azt egyértelművé tette, hogy annak súlyosbodása a szülés környékén megnövekedett oxigénhiány következménye volt. Megállapította, hogy az alperes orvosainak felróható mulasztása következtében sérült a felperesek gyermekének testi épséghez, egészséghez, és emberi méltósághoz, valamint a felpereseknek az emberi méltósághoz, az egészséghez, illetőleg a teljes és egészséges családban éléshez fűződő személyiségi joga, így a felperesek és gyermekük megalapozottan érvényesítettek nem vagyoni kártérítés iránti igényt az alperessel szemben. Nem látta akadályát az elsőfokú bíróság annak sem, hogy a kereset benyújtását követően elhunyt gyermek jogutódjaként a felperesek a perbe lépjenek, és ők követeljék a gyermeket a haláláig megillető nem vagyoni kártérítést. A kártérítés összegének meghatározásánál figyelembe

vette, hogy a felperesek gyermekük halálát a mai napig nem tudták feldolgozni, az őket ért trauma miatt visszahúzódóvá, zárkózottá váltak. Értékelte ugyanakkor, hogy az I. rendű felperes a gyermekkel kapcsolatos érzéseit nem engedi felszínre hozni, neurotikus tünetei egyre intenzívebben állnak fenn, míg a II. rendű felperes életvezetése az átélt trauma ellenére is harmonikusabb, kiegyensúlyozottabb. Mindezekre tekintettel - a káridőponti ár- és értékviszonyok alapulvételével - az I. rendű felperes részére 5.000.000 forint, a II. rendű felperes részére 4.000.000 forint saját jogú nem vagyoni kártérítést állapított meg. A gyermek esetében 8.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megállapítását tartotta indokoltnak, amely összeg a felpereseket a törvényes öröklés szabályai szerint egyenlő arányban illeti meg.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása, és az I. rendű felperesnek járó nem vagyoni kártérítés összegének 3.000.000 forintra, a II. rendű felperesnek járó nem vagyoni kártérítés összegének 2.000.000 forintra történő leszállítása, valamint a késedelmi kamatfizetési kötelezettség mellőzése érdekében az alperes fellebbezett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegét az alperesi jogsértés súlyához képest eltúlzott összegben állapította meg. Az alperesi mulasztással okozati összefüggésben ugyanis csak az esély hátrányos befolyásolása állapítható meg, amiért a meconiumos magzatvíz észlelésekor nem döntött az azonnali császármetszés mellett, és ezzel a mulasztásával a gyermek jobb egészségi állapotban való megszületését negatív irányban befolyásolta. A meconiumos magzatvíz mellett ugyanis valószínű, hogy a gyermek oxigénhiányos állapota nem a szülés során, hanem már azt megelőzően kialakult. Nem vitatta, hogy a felpereseket, különösen lelki egészségüket jogellenes magatartása hátrányosan érintette, azonban a felperesek mentális egészsége súlyosan és visszafordíthatatlan módon nem romlott meg, megfelelő terápiával jelentősen javítható. Kérte értékelni, hogy pszichiátriai-pszichológiai egészségügyi szolgáltatást a felperesek nem vettek igénybe, így a kártérítésre alapot adó pszichés állapot fennállásában közrehatásuk megállapítható. Mindezekre figyelemmel úgy ítélte meg, hogy a gyermek jogán az I. rendű felperes 1.500.000 forint, saját jogán további 1.500.000 forint, míg a II. rendű felperes a gyermek jogán 1.000.000 forint, saját jogán további 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítésre tarthat igényt.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

A fellebbezés kisebb részében alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, és az abból levont jogi következtetésekkel is nagyobb részben egyetértett a másodfokú bíróság.

Az alperes fellebbezésében kártérítési felelősségének fennállását már nem vitatta, kizárólag a nem vagyoni kártérítés összegének leszállítását kérte. Fellebbezésében lényegében arra hivatkozott, hogy a magzat károsodása nem a szülés környéki ellátással összefüggésben alakult ki, hanem már a terhesség alatt az orvosi

ellátással nem, vagy csak kevéssé befolyásolható módon. Az elsőfokú bíróság azonban nem csak a szülés megválasztás helytelen módját róta az alperes terhére. Az elsőfokú bíróság által elfogadott, és az alperes, valamint a beavatkozó által sem vitatott szakvélemény szerint a magzati retardáció - amelynek extrém méretűvé válása a szülési folyamat hatására, az ebben az időszakban kialakuló igen nagyfokú oxigénigény és az oxigénellátottság mértéke közötti eltérés következményeként alakult ki - a terhesgondozás során jelentkező több tünet (a tényleges terhességi kor meghatározásában jelentkező bizonytalanság, az anya jelentős túlsúlya, vérnyomás-emelkedés, a magzatvíz csökkent mennyisége, kis súlyú magzat) együttes értékelésével már a terhesség korábbi szakaszában felvethető lett volna, és a tünetek komplex értékelésével további vizsgálatok, az utolsó hetekben pedig más terhesgondozási, illetve szülésvezetési taktika lett volna alkalmazható. Amennyiben tehát az alperes orvosai az Eütv. 77. §-a (3) bekezdése szerint elvárható gondossággal jártak volna el, már a terhesgondozás során felismerhetővé vált volna a magzat fejlődésben való visszamaradása, és lehetőség nyílt volna azoknak a vizsgálatoknak az elvégzésére, amelyekkel a magzat idegrendszeri károsodása, és ennek folytán későbbi halála elkerülhető lett volna. Az alperes gondos eljárása tehát a káros eredmény elmaradását eredményezhette volna, ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a mulasztásával okozati összefüggésben a gyermeket az egészségkárosodás, illetőleg a felpereseket a gyermek egészségkárosodása és halála folytán ért károkért helytállni tartozik.

Az alperes orvosainak felróható mulasztása a felperesek személyhez fűződő jogainak megsértéséhez vezetett, ezért a Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése alapján nem vagyoni kártérítésre tarthatnak igényt. A kártérítés összegének megállapításánál az elsőfokú bíróság helyesen vette figyelembe, hogy a felpereseknek gyermekük elvesztésén túl meg kellett élniük az ahhoz vezető hosszadalmas és fájdalmas folyamatot is. Napról napra szembesülniük kellett a gyermek teljes fizikai kiszolgáltatottságával, családtól való elszigeteltségével, felépülésének, de akár csak állapota javulásának reménytelenségével, együtt kellett élniük teljes tehetetlenségükkel. Ennek következményeit és kihatásait az igazságügyi szakértői vélemény pontosan feltárta, amelynek megállapításait elfogadva az elsőfokú bíróság a károsodáskori ár- és értékviszonyok alapján helyesen állapította meg a felperesek részére saját jogon járó nem vagyoni kártérítés összegét. Egyetértett a másodfokú bíróság a felpereseknek azzal a fellebbezési érvelésével, hogy a gyermek elvesztése a szülők pszichés állapotában visszafordíthatatlan törést okoz, ezért a mindkét felperes esetében indokolt, de állapotukat nyilvánvalóan csak hosszabb távon, és pontosan meg nem határozható fokban befolyásolni képes pszichiátriai-pszichológiai kezelés megkezdésének elmaradása ellenére is az őket ért hátrány kompenzálásához szükségesnek tartotta az elsőfokú bíróság által megállapított összegű nem vagyoni kártérítést.

Helyes az elsőfokú bíróságnak az a jogi álláspontja is, hogy a felperesek gyermekének a keresetindítás után bekövetkezett halálát követően a felperesek a gyermek jogutódjaként a perbe beléphettek. Ilyen minőségükben viszont kizárólag a jogelődöt haláláig megillető nem vagyoni kártérítés összegét követelhatték, amelyet

a másodfokú bíróság a más hasonló ügyekben kialakult ítélkezési gyakorlatot szem előtt tartva az elsőfokú bíróságtól eltérően 4.000.000 forintban állapította meg. A felperesek így gyermekük jogán személyenként 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítésre jogosultak.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az I. rendű felperesnek járó nem vagyoni kártérítés összegét 7.000.000 forintra, a II. rendű felperesnek járó nem vagyoni kártérítés összegét 6.000.000 forintra leszállította. A nem vagyoni kártérítés összegét az elsőfokú bíróság - helyesen - a károkozaskori ár-és értékviszonyok alapján állapította meg, így az alperes ettől az időponttól kezdődően köteles a Ptk.360.§-ának (1) bekezdése és 301.§-ának (1) bekezdése alapján késedelmi kamatot fizetni.

A felperesek követelése a másodfokú bíróság által alacsonyabb összegben megállapított nem vagyoni kártérítés összegét figyelembe véve sem tekintethető nyilvánvalóan eltúlzottnak, ezért a felperesek a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése alapján az alperes terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltségre tarthatnak igényt. Ennek összege az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegét meghaladja, ezért az alperest terhelő perköltség mérséklését, illetve a felperesek által a beavatkozónak fizetendő költség felemelését a másodfokú bíróság az alperest terhelő marasztalási összeg leszállítása ellenére sem tartotta indokoltnak. A felperesekre kedvezőbb összegű perköltség megállapítására viszont felperesi fellebbezés hiányában nem kerülhetett sor. A Pp.253.§-ának (3) bekezdése ugyanakkor lehetőséget biztosít arra, hogy a másodfokú bíróság erre irányuló fellebbezés hiányában is az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. §-ának (2) bekezdése alapján mellőzze a felperesek elsőfokú eljárási illetékben történt marasztalását.

Az alperes fellebbezésének részbeni sikertelensége következményeként a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján köteles a felpereseknek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a./ pontja, és (5) bekezdése, valamint 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján állapította meg. A felperesek az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján kötelesek a le nem rótt fellebbezési eljárás részilletéket megfizetni. Az alperes személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az Itv. 4.§-ának (1) bekezdése alapján nem kötelezhető.

Pécs, 2012. április 13.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Kutasi Tünde s.k.
előadó bíró, dr. Döme Attila s.k. bíró